

Kominy fabryczne, omurowanie kotłów, piece pierścieniowe

dla przemysłu cegielnianego, wapiennego i cementowego,
własnych patentowanych systemów

buduje od 30 lat

budowniczy KOHOUT w Pradze III.

— Najlepsze piece nowoczesne. —

18

F. LORD

Biuro techniczne

Kraków, ulica Lubicz I. róg Kolejowej.

SKŁAD

maszyn i wszelkich przyborów dla
wszystkich zakładów przemysłowych
i gospodarczych, jako to: cegielni
tartaków, młynów, gorzeln i browarów.

**Kompletne urządzenia
Cegielni i tartaków.**

WAŁKI FILCOWE krajowego wyrzbu.

Stale na składzie w wielkich ilościach
i wszelkich wymiarach **rury, łączniki,
i armatury.**

Motory parowe i benzynowe. — Smary,
oliwy oryginalne rosyjskie, pasy do ma-
szyn, płyty i sznury gumowe, węże gu-
mowe i parziane, gaza jedwabna oryginal-
na szwajcarska, kamienie i walce młyń-
skie, piły i cyrkularki angielskie, toczki
szmirglowe, **papier szybrowy, drut do
ceglarek** i wiele innych artykułów.

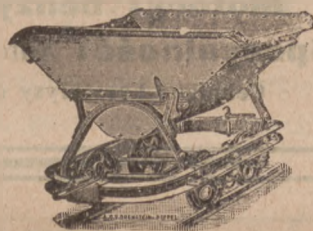
Instalacja światła elektrycznego i przeniesienia siły
Skład wszelkich artykułów elektrotechni-
cznych. 35

Elektromotory, wentylatory, świeczniki i lampy stalowe.

LAMPY ŁUKOWE.

Lampki żarowe; Lampki Nernsta, Tantala
i Wolframa.

Ceny fabryczne. Kosztorysy bezpłatnie.

Orenstein i Koppel

we Lwowie, Róg ulicy Asnyka 2, Pańska 5.

Fabryki

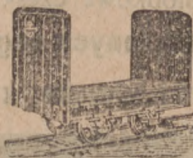
Kolei wązkotorowych i lokomotyw

Praga — Wiedeń — Budapeszt

urządzają i dostarczają:

kolejki przenośne i stałe.

Wagoniki do transportu gliny, cegieł i dachówek
mokrych i suchych.

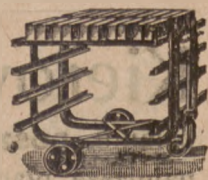
Wynajmują:

**Kompletne kolejki na pewien
okres czasu.**

*Katalogi, kosztorysy etc.
bezpłatnie.*

*Używane materiały zawsze
na składzie.* 1

Splata amortyzacyjna.

K. R. Jeżek

31

Fabryka maszyn i odlewnia żelaza
W BLANSKU, — (MORAWY).

Wszelkie maszyny i urządzenia dla cegiełń.

Wszelkiego rodzaju maszyny rozdrabniające.

Wszelkie maszyny i urządzenia dla fabryk cementu
i dla przemysłu cementowego.

Motory: benzynowe, gazowe, naftowe, i t. p.

Specjalność: Automatyczne ślimaki (szneki) patentu Stavéniczka.

Cenniki i kosztorysy darmo.

Najlepsze referencye.

S. Haas i T. Silberberg

Fabryka wyrobów betonowych i skład materiałów budow.

Kraków, ul. św. Tomasza 14, róg ul. św. Jana (Grand Hotel).

Utrzymuje na składzie: Cement opolski i krajowy, wapno hydrauliczne kufsteinskie, gips murarski i rzeźbiarski, łupek śląski, angielski i belgijski, ogniotrwała papę dachową i izolacyjną, smołę pogazową i asfaltową, karbolineum, asfalt i gudron „Trinidad“. Rury kamionkowe wewnątrz i zewnątrz szklone, posadzki kamionkowe czeskie, dachówki różnych systemów.

37

Wyłączne zastępstwo szklonych cegieł fasadowych (glasierte Verblendziegel)

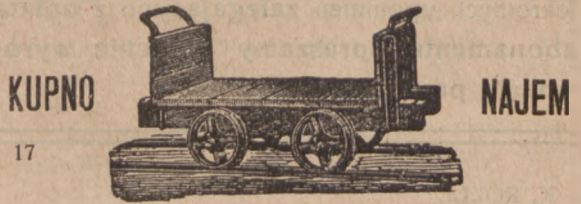
Wykonują roboty asfaltowe i betonowe, kanalizacje domów z rur kamionk. i betonów.

Kierownik z długoletnią praktyką w kraju i zagranicą obeznany wszechstronnie z wyrobami w zakresie ceramicznym i wypalaniu, **poszukuje posady** w większej fabryce parowej. Najchętniej weźmie akord, najniższa płaca 200 K. miesięcznie. Ręczy zaś za dobroć i dokładność wyrobów.

Zgłoszenia: »Poste restante 100. — Rawa Ruska«.

52

KUPNO

NAJEM

17

Kolejki = = wąskotorowe

dla eksploatacy torfu, dla cegielń, fabryk, kopalń, gospodarstw rolnych i t. p.

urządza i dostarcza :

E. GIEŁDZIŃSKI

fabryka kolei wąskotorowych i wagonów.

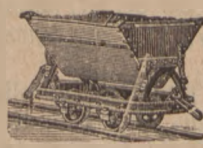
Telefon No. 1200. **LWÓW.** Telefon No. 1200

Płac Maryacki L. 7. (gmach WP. Dra Stroynowskiego).

Kupno i najem.

Szyny, tory przenośne i stałe, wózki rozmaitej konstrukcyi, tarcze obrotowe, rozjazdy, taczki żelazne etc. etc.

wynajmuje koleję kompletnie urządzone. Nowy i używany materyał, oraz części zapasowe zawsze na składzie.

Katalogi, kosztorysy i rysunki gratis i franko. Specjalny oddział dla projektowania i budowy kolei wąsko i normalno-torowych.

Mieszadła do Betonu

Nowoczesne konstrukcyje!
Kompl. instalacje maszynowe dla przemysłu budowlanego
NAJLEPSZE POLEGANIA!

Windy Budowlane

NAJWIĘKSZA SPRAWNOŚĆ!
NAJCISZESZE ZMIESZANIE!
NAJMIENISZY WYSIŁEK!

OGÓLNE TOWARZYSTWO BUDOWY MASZYN DLA ZAPOTRZEBOWAŃ BUDOWLANÝCH
LWÓW WIEDEŃ PRAGA

VIII HERNAISERGÜRTEL L.20.

GENERALNA REPREZENTACJA DLA GALICJI I BUKOWINY
E. GIEŁDZIŃSKI LWÓW JAGIELLOŃSKA 3. TELEFON N°1200.

Od Redakcyi.

Odbiorców naszego pisma, pomimo wielokrotnych upomnień **zalegających z opłatą abonamentu upraszamy o rychłe wyrównanie przedpłaty.**

K. ROLLE.

Podział wyrobów ceramicznych.

(Ciąg dalszy patrz Nr. 21).

Przejdę na podstawie systematycznego podziału, wyżej wykazanego, wszystkie grupy wyrobów ceramicznych, i chciałbym kaźden ze znanych wytworów tego przemysłu przydzielić do pewnej grupy.

Grup takich, które obejmują wszystkie wyroby ceramiczne jest dziesięć.

Grupa pierwsza.

Wyroby ceglarskie zwykłe.

Do tej grupy należą wyroby ceramiczne, mające zastosowanie w budownictwie, wyrabiane z glin zwykłych, po wypaleniu dających czerep barwy przeważnie czerwonej, porowaty, nieprzeźroczysty, nieprzeświecający, o przelomie ziemistym, matowym.

Głównym wyrobem, do tej grupy należącym, jest **1. cegła** (Ziegel, Backstein, Ziegelstein, Mauerstein), bryła przedstawiająca postać równoległoscianu o ścianach prostokątnych o wymiarach w rozmaitych krajach i rozmaitych czasach różnych, dziś w Austrii i Królestwie polskiem przyjętych następujących:

długość	290 ^{mm} / _m
szerokość	140 ^{mm} / _m
grubość	65 ^{mm} / _m

a w Niemczech o t. zw. „normalnych“ t. j. 250 × 120 × 65. Ściany noszą nazwę:

najmniejsza	główna
podłużna	wozówka
największa	plaska.

Cegły są rozmaite, zależnie od celów, jakim służą, sposobu fabrykacji, wyglądu zewnętrznego i innych własności.

a) Cegła surowka w pewnych okolicach używana do wykonywania części budowli, nienarażonych na stykanie się z wilgocią.

b) Cegła murówka (Hintermauerungsziegel) używana do wykonywania murów,

które później zostaną pokryte wyprawą czyli otynkowane.

Cegła ta zależnie od sposobu wykonania może być strychówką (Handstrichziegel) gdy została wyrobiona ręcznie, prasówką, gdy jest wyrobiona na prasie tłokowej, podwójnie prasowaną (Nachgepresste Ziegel), służącą, z powodu znaczniejszej wytrzymałości, do wykonywania murów o znacznem obciążeniu, maszynówką (Strangziegel), gdy wyrobiona została na t. zw. prasach pasmowych.

Również tu należą cegły wyrobione na t. zw. prasach strycharskich (Streichmaschinen) strychówki maszynowe, i cegły wyrobione przez prasowanie suchej masy (Trockenpressen).

Strychówki zależnie od sposobu wyrobu mogą być albo wodzianki albo piaskówki (Wasserstrich i Handstrichziegel).

Cegła murówka ma czerep przeważnie barwy czerwonej, rzadziej żółtej lub białawej, gdy wyrobiona jest z gliny zwykłej, mało żelazistej. Gliny zwykłe, margliste, dają cegły o czerepie brudnym, plamistym.

Cegła zależnie od stopnia wypalenia jest: piecówką, gdy wypalona jest słabo, wiśniówką, gdy wypalona jest dobrze i zendrówką, gdy wypalona jest tak silnie, że masa jej doszła niemal do stanu stopnienia.

U cegieł zwykłych barwa piecówki jej różową, wiśniówki czerwoną a zendrówki ciemną, szarą do czarną.

Cegły gzymsówki (Gesimsteine) są to cegły o ściętym jednym narożniku, służące do umocowania gzymsu ciągniętego w zaprawie.

c) Cegła licówka, okładzinowa „fasadowa“ (Verblendstein, Verblender, Vorsatzstein, Facadenstein) jest cegłą, służącą do wykonywania budynków o lieu czyli fasadzie niewyprawionej, surowej (Rohbau). Jest to zatem już tak zwana terakota budowlana. Licówka powinna mieć czerep więcej zwięzły, mniej porowaty i bardziej jednolity, niż cegła murówka, barwa jej musi być jednolita, nie ma mieć żadnych plam i nie tworzyć nalotów lub wykwitów. Format licówki jest większy od cegły zwykłej, i tak w Niemczech 252 × 122 × 69 ^{mm}/_m a w Austrii 300 × 145 × 70 ^{mm}/_m. Przed mniej więcej dziesięciu laty zaczęto wyrabiać w Niemczech cegły t. zw. klasztorne (Klosterziegel) o wymiarach 285 × 134 × 90 ^{mm}/_m, o powierzchni szorstkiej, ciemno czerwonej, naśladujące średniowieczne, gotyckie cegły. — Do wykonywania fasad używa się prócz całych licówek, trzycwierciówki, połówki i ćwiartki.

Licówki wykonuje się zwykle jako cegły maszynowe, przeważnie z kanałem jednym lub kilkoma prowadzącymi w szereg, wzdłuż lub przez grubość cegły.

Głównym warunkiem dobrej licówki jest gładka powierzchnia i czysta barwa. Barwa naturalna, czerwona albo żółta może być — przez polewę, naprowadzoną na powierzchnię licówki — zmieniona. Są to licówki polewane (Engobirte Ziegel) w rozmaitych barwach.

Również licówce można nadać obok barwy i połysk przez powleczenie jej powierzchni szkliwem bezbarwnym lub barwnym. Są to licówki szklone (Glasirte Ziegel).

Do tej samej kategorii zaliczyć należy licówki z wykładką (fornirem) z gliny barwnej lub szlachetniejszej, niż ta, z której wykonana licówka i z powłoczką, służącą do zamaskowania czerepu brudnobarwnego.

Do wykonania w budownictwie o niewyprawionem licu części architektonicznych: gzymsów, żeber, pilastrów i t. p. szczególnie częstych w budownictwie gotyckiem, używane są licówki o odpowiednich kształtach, t. zw. kształtówki albo formówki (Formsteine) a to: kliny, narożniki, wałki, półwałki i t. p.

d) Cegły dziurawki, puste (Hohlziegel, Lochziegel) są to cegły z kanałem na wskrós cegły przechodzącym. Najczęstsze są w użyciu cegły z kanałem wzdłuż cegły. — Cegły te są lekkie, lepiej wypalone, niż zwykłe, wymagają do wyrobu lepszej gliny. Używane są do wykonywania konstrukcji lekkich n. p. ścian działowych, balkonów, wykuszów i t. p.

Dziurawkami służącymi do wykonywania specjalnych konstrukcji, przeważnie stropów, są t. zw. stropówki (Deckensteine) o najrozmaitszych kształtach. Do tej samej kategorii materiałów budowlanych należą cegły dla konstrukcji sklepieniowych (Gewölbsteine), z których najnowsze są t. zw. hurdysy (Hourdis), rodzaj rur czworograniastych, do 80 cm. długich a niekiedy — dzięki plastyczności gliny — i dłuższych,

Podobne do powyższych są cegły ogniochronne, używane przeważnie w Ameryce do ochraniań konstrukcji żelaznych od ognia (Feuerschutzsteine, Fire proof). Cegły puste wszelkiego rodzaju użyte są również niekiedy do przeprowadzania w murach instalacji elektrycznej.

e) Dalszym rodzajem cegieł są kominówki albo promieniówki (Radial, Ringziegel) używane do budowy kominów fabrycznych okrągłych. Są to również cegły dziurawe, odpowiadające pewnemu promieniowi, a więc mające dwie ściany w klin a dwie w łuku; grubości cegły zazwyczaj 9 cm.

f) Cegły klinówki (Keilziegel) o rozmaitem sklinowaniu i o rozmaitym promieniu używane są do wykonywania sklepień.

Cegły studniówki (Brunnenziegel) są również rodzajem klinówek, a przeznaczone są do obudowania studzien.

g) Cegły lekkie, porowate (Poröse Steine) są cegły o znacznej ilości porów czyli pustej przestrzeni wywołanej przez dodanie do gliny domieszki organicznej (miał węglowy, trociny, torf), która następnie spala się. Cegły te są lżejsze od zwykłych a użycie mają podobne, jak zwykłe lub dziurawki, z tem jednak zastrzeżeniem, by nie stykały się z wodą, którą łatwo nasiąkają.

Do tego rodzaju cegieł należą cegły lekkie dziurawe, używane do rozmaitych konstrukcji n. p. t. zw. kamień drzewny (Steinholz, Terracota lumber) wyrobiony z gliny i trocin i wypalony na cegły, dające się piłować, heblować i t. p. używane w Ameryce do konstrukcji

Wreszcie tu zaliczyć należy cegły lekkie z ziemi okrzemkowej (starożytne cegły pływające, Schwimmende Steine), używane jako cegły

Roessemann i Kühnemann

(Juliusz Weiss)

— L w ó w —

ul. Kopernika I. II.

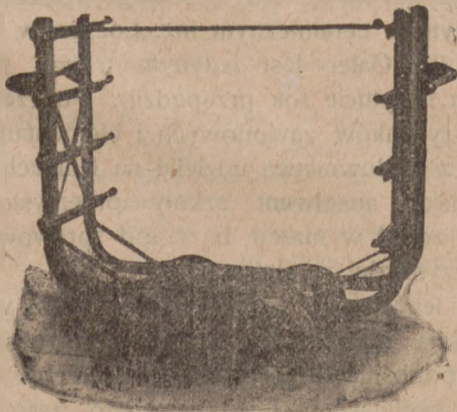
Telef. I. 627.

dostarczają i zakładają tory kolejek wąskotorowych oraz normalne dojazdowe, dla cegieł, kamieniołomów, wapienników, fabryk cementu i t. p.

W Pradze i Budapeszcie własne fabryki zwrotnic, tarcz obrotowych, wózków wszelkich typów i t. p.

Bagry!

Maszyny do betonu!

Wynajem kolejek.

49

— Katalogi i oferty bezpłatnie. —

izolacyjne. Cegieł izolacyjnych jest bardzo dużo odmian, a do wyrobu ich używane są rozmaite materiały (n. p. korek śrutowany i t. p.).

Rozmaite wyroby ceramiczne, przynależące do tej grupy są:

h) Cegły posadzkowe są to cegły zwykłe, wypalone silnie, użyte niekiedy, szczególnie w dawnych budowlach do wyłożenia korytarzy, kuchni i t. p.; płyty posadzkowe, materiał podobny, tylko w kształcie płyt, zazwyczaj kwadratowych, o długości boku około 20 cm. a 5 cm. grube. — Wreszcie

i) Cegiełki pod wyprawę, są to krążki z otworkiem w środku, przybijane zamiast trzcinowania pod tynk.

(C. d. n.)

Ze szkolnictwa ceramicznego w kraju.

I. Krajowe Kursa dla przemysłu kera- micznego w Podgórzu.

Pożyteczny ten i oddający znakomite usługi zakład naukowy rozpoczął z d. 1 października b. r. jedenasty rok istnienia. Przez okres dziesięcioletni ulegał rozmaitym zmianom, został wreszcie zreformowany i zastosowany zupełnie do potrzeb kraju i jego przemysłu ceramicznego. Służy on prawie wyłącznie cegielnictwu i dachówkarstwu, i kilkunastu absolwentów Kursów pracuje dziś po rozmaitych fabrykach w charakterze dozorców, kierowników i ich zastępców, palaczy piecowych itp.

W obecnej ostatecznej reformie Kursa obejmują czas 18-sto miesięczny, z czego 15-cie miesiące uczeń spędza w szkole, t. j. pierwsze trzy i ostatnie dwa kwartały, a kwartał czwarty, wakacyjny, bo obejmujący miesiące letnie: lipiec do września, obowiązani są uczniowie poświęcić pracy fizycznej w fabrykach ceramicznych. Przedmioty naukowe udzielane na Kursach dzielą się na ogólne, jak: język polski i niemiecki, rachunki z geometryą, elementarne pojęcia z chemii, fizyki, higieny, ustaw przemysłowych, budownictwa i buchalteryi i na zawodowe, głównie technologiczne: o

materiałach opałowych, o maszynach, rysunki zawodowe i technologia ceramiczna, nauka o szkliwach, odlewanie form gipsowych, o betonach i wyrobach cementowych. Nauka trwa przez 36 godzin tygodniowo. Nauczycieli obecnie jest, wraz z dyrektorem dwunastu. System sił nauczycielskich dochodzących pozwala na oddanie każdego przedmiotu fachowcowi.

Uczniowie pobierają zasiłki stypendyjne z funduszków, udzielanych przez Wydział krajowy i Izbę handlową i przemysłową w Krakowie (po 600 kor.). Z kwot tych utworzonych jest ośm stypendyów po 225 kor. — Nadto z drobnych wpływów i składek opłaca się lekarstwa uczniom w razie ich choroby. Bezpłatną opieką otacza chorych uczniów dr. Paweł Kepler, nauczyciel higieny.

Liczba uczniów waha się stale około 20-tu. W tym roku wpisało się nowych uczniów 13 tu a dawnych pozostało 6. Pomiędzy uczniami nierzadko zdarzy się człek starszy, lat kilkanaście pracujący w zawodzie ceramicznym, który na Kursach uzupełnia swe wiadomości praktyczne. Bardzo to zazwyczaj dobry materiał. W ostatnich czasach coraz większy wpływ do szkoły uczniów z Królestwa polskiego a nawet Litwy.

W tym roku objął naukę rysunków zawodowych p. Józef Galer, z którego nazwiskiem czytelnicy „Przeglądu“ spotykają się często, absolwent tutejszych Kursów, który za stypendyum Wydziału krajowego spędził rok w instytucie ceramicznym inż. Loesera w Halli n. S. (P. Galer jest jedynym u nas, który w tym instytucie rok przepędził). Poprzednio nauki rysunków zawodowych i elementarnych pojęć z budownictwa udzielał na Kursach pan Ciesielski, absolwent szkoły przemysłowej, który został w marcu b. r. od sprawowania tych czynności zwolniony.

I w ten sposób zorganizowane Kursy w zupełności odpowiadają potrzebom naszego kraju odnośnie do ceglarstwa. Potrzeby przemysłu ceglarskiego i garncarskiego zaspokaja Szkoła garncarska w Kołomyi. Należy oczekiwać jednak w najbliższym czasie reformy szkolnictwa ceramicznego i zcentralizowania

wszelkich odnośnych spraw w jednym instytucie o odpowiednich do naszych potrzeb środkach.

K. R.

Pojedynczy i podwójny żłobek.

Współzawodnictwo fabryk ceramicznych o zbyt sprawia, że fabryki starają się stworzyć zawsze coś nowego, lepszego, aby wyroby innej fabryki przewyższyć, a temsamem zyskać szersze koło odbiorców. Nie zawsze pomysłowość ta idzie w parze z istotną praktycznością danego ulepszenia i najczęściej korzyści z niego wynikające nie wychodzą poza obręb teoretycznego rozumowania.

Przy fabrykacji dachówek jest tą nierozstrzygniętą dotychczas kwestyą, czy podwójny żłobek przedstawia istotnie więcej korzyści niż pojedynczy.

Jeśli porównamy pojedynczy żłobek z podwójnym, to wpada nam w oko przedewszystkiem delikatna budowa tego ostatniego.

Przy masowej produkcji, rzecz naturalna jest on w wielu stadiach fabrykacji narażony na uszkodzenie, tak się też dzieje, wskutek tego ubytek zwłaszcza przy glinach nie zbyt wytrzymałych, dochodzi nieraz do znacznej wysokości. Ale i przy samem prasowaniu natrafiamy na rozliczne trudności, że względu na więcej złożoną budowę żłobka podwójnego, a występują one wybitnie przy najmniejszych różnicach w plastyczności gliny i gęstości masy gipsowej, z której formy sporządziliśmy. Jest stwierdzonym faktem, że produkcja dachówek z podwójnym żłobkiem w tych samych warunkach jest znacznie niższą, niż przy pojedynczych.

Trudności te wzrastają w nierównie wyższym stopniu przy dachówkach ciągniętych. Przez zwiększenie szerokości dachówki przy podwójnych żłobkach, narażamy się na nieprzyjemne następstwa z różnic ciśnienia z munsztuku wynikłe, a te mają bezpośredni wpływ tak na samo prasowanie, jakoteż i suszenie.

Często żłobek podwójny przyjmuje najrozmaitsze formy listewek, sztabek pozaginanych itp., aby rzekomo uzyskać szczelne zamknięcie. Przy prasowaniu glina zostaje przesuwana od środka na zewnątrz, zatem zewnętrzne krawędzie czyli żłobki są najslabiej wyprasowane, a następstwem tego jest lekkie krzywienie się krawędzi przy suszeniu a wówczas i podwój-

nymi żłobkami szczelnego zamknięcia nie osiągniemy.

Jakkolwiek słyszy się narzekania, że przy dachówce o jednym żłobku dostaje się na strych śnieg i pył, to przecież rozpowszechnienie się dachówki tej w krajach górzystych za tem twierdzeniem wcale nie przemawia.

KRONIKA.

Z targu cementowego w Austrii. Rozwiązane porozumienie między fabrykami austriackimi a górnośląskimi co do strzeżenia okręgów zbytu, podobno — jak donoszą dzienniki — ma ponownie przyjść do skutku.

Międzynarodowa wystawa budowlana w Lipsku. Na tę wystawę miasto Lipsk ofiarowało fundusz gwarancyjny 100.000 Mk., oraz plac obejmujący około 225.000 m², a położony w pobliżu olbrzymiego pomnika walki narodów, który w r. 1913 ma być ukończonym. Wystawa trwać będzie od maja do października włącznie.

„Przegląd techniczny“

tygodnik,

najstarsze i najwięcej rozpowszechnione pismo, poświęcone sprawom techniki i przemysłu.

Wydawnictwa rok 37.

Adres Redakcyi i Administracyi:

Warszawa, Włodzimierska 3—5.

(Gmach Stowarzyszenia Techników).

PRENUMERATA:

w Warszawie: rocznie rb. 10, półrocznie rb. 5
z przesyłką pocztową: rocznie rb. 12,
półrocznie rb. 6.

CENA OGŁOSZEŃ:

Ogłoszenie jednorazowe kosztuje: za całą stronicę rb. 15, za 1/2 strony rb. 8, za 1/4 strony rb. 5, za 1/8 strony rb. 3, za 1/16 strony rb. 2.

Przy powtórzeniu się — 6 — 12 — 26 — 52-krotnem odstępuje się 10 — 15 — 25 — 35% od powyższych cen ogłoszeń.

Kierownik parowej fabryki cegieł, dachówek, dren i t. p. z ukończoną **szkołą fachową** i wieloletnią **praktyką** szuka posady w Galicyi lub Królestwie Polskiem. Wiadomość do Administracyi Przeglądu pod „Ceramik“. 47

Oryginalne motory „Otto“

Najpopularniejsza i najlepsza marka austriacka.

Opał: gaz świetlny, ssany, benzyna, benzol, ergin, petrolin i t. p.

Motory ropne systemu Diesela.

14

Oddział: **Lokomotywy benzynowe** dla kolejek polnych i leśnych.

W użyciu w najpoważniejszych przedsiębiorstwach.

Fakt, że około 97.000 oryginalnych motorów — OTTO — jest obecnie w użyciu powinien każdego przekonać o ich pierwszorzędnej jakości.

Proszę żądać prospekt specjalny 592 E.

Langen i Wolf, Wiedeń X. Laxenburgerstrasse 53 E.

KIEROWNIK obeznany z wyrobem dachówek, dren, kominówek, klinarku brukar., liówek i cegły szamotowej, rozumiejący się na maszynach i budowie pieców, były majster-palacz wapna, dachówek i posadzki kamionkowej, obeznany z paleniem w polnych piecach na drzewo lub miałem węglowym, absolwent ceglarskiej szkoły obeznany z prowadzeniem rachunkowości fabrycznej, władający językiem polskim, rosyjskim i niemieckim, poszukuje posady kierownika w fabryce dachówek lub w wapienniku.

Adres: Kazimierz Tokarz — Zbaraż przedm. Sadki — Galicya 54

Werkmistrz kaflarski

od kilkunastu lat pracujący w tym zawodzie, kierownik kaflarni i garncarni w kraju i za granicą, znakomicie obznajomiony z formowaniem i stawianiem, posiadający własne przepisy szkliwa, ostatnio przez 6 lat kierownik większej fabryki w Podgórzu

poszukuje posady. 56

Zgłoszenia dla G. B. do Administr. Przeglądu.

Gazeta 24 Przemysłowo- Handlowa

Pismo tygodniowe
Organ Koła
Przemysłowców
Redakcja i Administracja: Warszawa, Boduena 5. Tel. 6259.
Skrzynka pocztowa 397
Prenumerata: rocznie 12 rb., kw. 3 rb., z przesyłką lub odnośz.

Czasopismo techniczne

Dwutygodnik
Organ Tow. Politechnicznego we Lwowie
założony 1883 r., poświęcone sprawom technicznym. Przedpłata roczna 18 kor., 15 marek, 7 rubli

Lwów, 25
ul Zimorowicza.

PATENTY na wynalazki

wyjednywa

Inżynier Stan. Dzbański

przysięgły Rzecznik patentowy 21

Wiedeń VII. Lindengasse 2 w pobliżu c. k. urzędu patentowego).